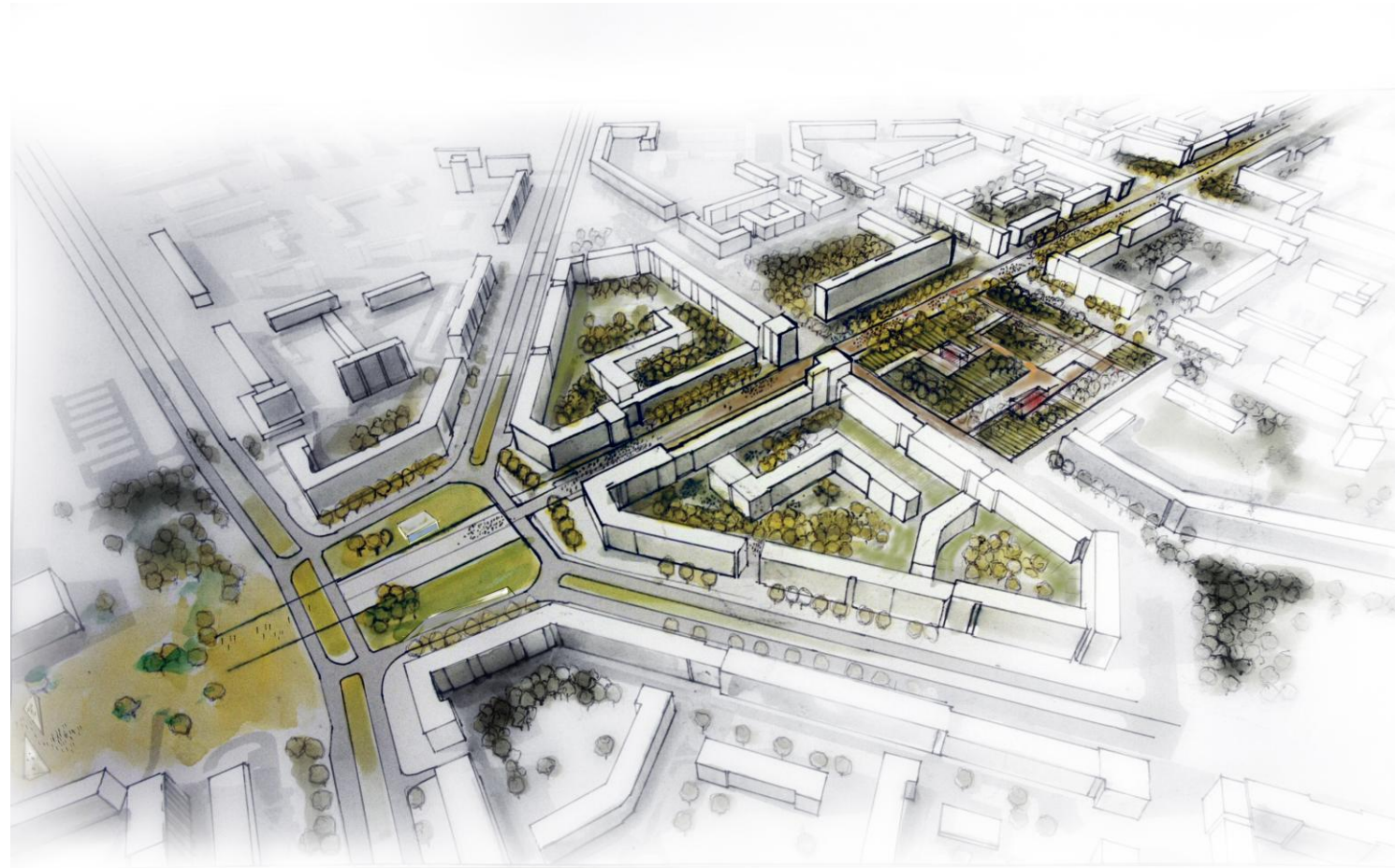

KONCEPCJA ARCHITEKTONICZNO-URBANISTYCZNA REWITALIZACJI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ
W OSI ALEI RÓŻ I PLACU CENTRALNEGO W NOWEJ HUCIE

1. OPIS KONCEPCJI

Przygotowując koncepcję urbanistyczną dla centrum Nowej Huty kierowaliśmy się współczesnymi trendami budowania strategii urbanistycznych, działającymi w płaszczyźnie regeneracji i aktywacji przestrzeni publicznych, korzystając z metod generatywnych i analitycznych, badających stopień integracji przestrzeni miejskiej. Próbowaliśmy przedstawić nasz pogląd na temat przestrzeni w mieście, z którą może utożsamiać się jej użytkownik – głównie współkierując i współdecydując o jej funkcji i wyglądzie.

Nowa Huta ze swoim silnym charakterem przestrzennym i zawitym romansem z krakowską bohemą stawia przed swoimi użytkownikami wiele możliwości, które wykorzystujemy poprzez współczesne metody analizy tkanki urbanistycznej.

Analizowana dzielnica powstała sporym nakładem finansowym jako utożsamienie socrealistycznej wizji miasta. Przez wiele lat funkcjonowała jako katalizator pomiędzy kompleksem metalurgicznym a krakowskim śródmieściem. Z biegiem lat, wraz ze zmianą ustroju i konfiguracji ekonomicznej w tym rejonie, uległa wielu transformacjom i znacznym zmianom formalnym – głównie w tkance przestrzeni publicznej. Zmienił się profil jej mieszkańców, a przede wszystkim ich struktura demograficzna, miejsca pracy, potrzeby i oczekiwania względem przestrzeni przez nich zamieszkiwanej. Puste niegdyś parkingi i zielone skwery zostały przytłoczone nadmiarem samochodów. Zaprojektowana w pośpiechu zieleń przekształciła się w niczym nie kontrolowane formacje przypominające bardziej dzikie zagajniki niż parki miejskie. Przestrzeń niegdyś użytkowana uległa przedatowaniu, jej profil powinien zostać wzbogacony i przedstawiony mieszkańcom na nowo.

Praca nad tym kompleksowym zadaniem, mającym na celu podniesienie jakości użytkowania przestrzeni miejskiej i jej wzbogacenie, implikuje za sobą dogłębne poznanie oraz stały kontakt z materią tkanki miejskiej. Konfrontacja z tematem przestrzennym, traktowanym tutaj jako zestaw danych w przestrzeni, wymaga pełnej akceptacji jego realnego obrazu oraz nieprzewidywalnych reakcji, które może generować.

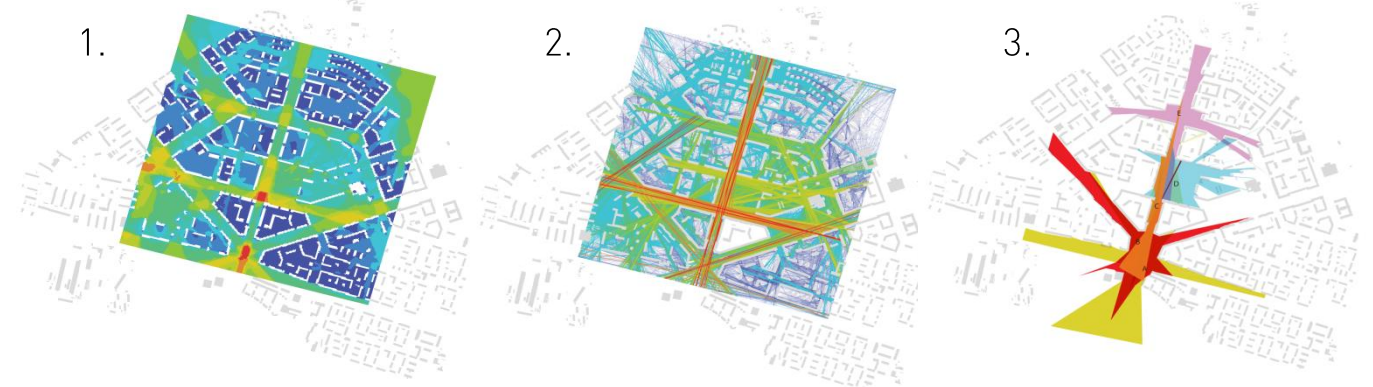
W ramach naszej strategii postanowiliśmy przeanalizować dane przestrzenie, które niejednokrotnie mogłyby być traktowane jako ograniczenia projektowe, traktując je jako potencjalne spektrum możliwości. Pracujemy z obszarem, nie przeciwko niemu, nie traktujemy go jedynie jako zuniformizowaną przestrzeń, z której możemy odejmować atrybuty lub je dodawać.

Nowe rozwiązania generowane są za pomocą rejestracji złożoności badanego organizmu miejskiego. Stąd też możemy nasz proces projektowy zaliczyć do zbioru **'bottom-up'**, gdzie ekstraktujemy dane z przestrzeni, które następnie w sposób bezpośredni wykorzystujemy w procesie generowania rozwiązań projektowych. Nie projektujemy formując drobne artefakty i naginając do nich przestrzeń. Staramy się zbadać przestrzeń i przetłumaczyć ją na język architektury, poszukując narzędzi do jej aktywizacji.

Zadaniem priorytetowym naszej strategii było wychwycenie potencjałów miejsca oraz wykorzystanie ich do lokalizacji elementów podnoszących jakość użytkowania przestrzeni publicznej dzielnicy. W tym celu skupiliśmy się na technikach pozwalających na wykonanie projektowych wytycznych przestrzennych i analiz komponentów przestrzeni.

W skład tych narzędzi wchodzi:

- badanie stopnia integracji przestrzeni urbanistycznej/ stopień integracji przestrzeni (rys.1, 2)
- analiza nawigacji wizualnej/ stopień widoczności w przestrzeni/ (rys.3)
- modelowa projekcja ruchu w przestrzeni/ intensywność interakcji w przestrzeni.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że badania te nie przewidują ruchu ludzi w przestrzeni miejskiej. Informują nas o relacjach zachodzących pomiędzy analizowaną przestrzenią, a podstawowymi komponentami ją budującymi. Analiza ruchu została wykonana w oparciu o schemat funkcjonalny obszaru oraz wizję lokalną.

Kolejnym krokiem w strategii było wyekstraktowanie danych z analiz oraz porównawcze studia pomiędzy interpretacją analiz a konwencjonalnym mapowaniem funkcjonalnego stanu istniejącego w przestrzeni dzielnicy. Etap ten przybliżył nas do konkluzji i pozwolił zweryfikować autentyczność przeprowadzonych przez nas analiz przestrzennych.

Wykorzystując uzyskane dane mogliśmy korzystając z parametrycznych algorytmów wygenerować graficzną reprezentację przestrzeni miejskiej z zarysowanymi elementami jej intensyfikacji i widocznym spójnym

charakterem. Wygenerowany obraz bierze pod uwagę stopień intensywności integracji przestrzeni oraz intensywność potencjalnych korytarzy wizualnych. Dane te dostarczone są do algorytmu bezpośrednio z programów analizujących.

Obraz ten w połączeniu z analizą funkcjonalną kontekstu dzielnicy pozwolił nam na podjęcie dalszych decyzji lokalizacyjnych dla projektowanych przez nas pawilonów, elementów małej architektury, lokalizacji usług i przestrzeni aktywizujących dzielnicę. Ich lokalizacja była ściśle związana z właściwościami przestrzeni i potencjalnymi obszarami o wysokim stopniu integracji wizualnej oraz o intensywnym natężeniu komunikacyjnym. Dodajmy, że wszystkie wykorzystane przez nas analizy przestrzenne zostały wykonane z priorytetem dla ruchu pieszego.

2. ROZWIĄZANIA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE

Wzdłuż głównego założenia osiowego wytyczyliśmy obszary, w obrębie których zlokalizowaliśmy system platform **'plug-in'** - tzw. event point. W ramach tych obszarów mieszkańcy wspólnie z osobami działającymi w organizacjach edukacyjnych, kulturowych i administracyjnych w dzielnicy mogą lokalizować swoje pawilony. O funkcji i formie tych elementów mogą decydować wspólnie, ruch ten pozwoli im na aktywne uczestniczenie w kreacji życia w przestrzeni miasta i pozwoli na swobodniejsze korzystanie z ich możliwości.

Wciągnięcie społeczności lokalnych w proces tworzenia przestrzeni miejskich ma na celu zmianę obojętnego podejścia do niej – zwiększenie poczucia przynależności i tożsamości z obszarem, w którym mieszkamy. Dodatkowym atutem tego rozwiązania jest stały rozwój i przeobrażanie się miejsc publicznych. Nie chcemy wprowadzać sztywnych, z góry narzuconych rozwiązań funkcjonalnych, gdyż uważamy że dzisiaj zmieniają się one bardziej dynamicznie niż kiedykolwiek. Wynika to ze zmian w społeczeństwie, a także technologicznego postępu.

Wybrany modułowym pawilonom zasugerowaliśmy funkcje będącą wynikiem studiów przeprowadzonych nad istniejącym stanem funkcjonalnym dzielnicy oraz analizą potrzeb mieszkańców. Koncepcję tą nazywamy scenariuszem dla dzielnicy, gdyż dopuszczamy zmianę jej konfiguracji i sama technologia budowy pawilonów sponzoruje taką taktykę.

Forma pawilonów odpowiada współczesnym systemom wyposażania przestrzeni miejskiej. Innowacyjność proponowanego rozwiązania polega na zastosowaniu **systemu modułowego**. Zabieg ten pozwala na łatwy montaż pawilonów w wyposażonych lokalizacjach – platformach wyposażonych w media, szybką zmianę układu funkcjonalnego i wizualnego. Konstrukcja

pawilonu opiera się na nowoczesnych modułach zbudowanych na bazie komórki w kształcie prostopadłościanu. Moduły zbudowane są z komponentów polimerowych, odpornych na zmienne warunki atmosferyczne. Każda z komórek modułu wyposażona jest w moduł LED oraz mechanizm obrotowy. Elementy te pozwalają na regulację kolorystyki modułów oraz zmianę ich układu, elementy są lekkie i łatwe w montażu.

Modułowe komponenty o zmiennych parametrach pozwalają na dostosowanie pawilonów do danej pory roku, funkcji pawilonu i konkretnego wydarzenia mającego w nim miejsce. W dowolnym momencie można zmienić ich kolorystykę – np. informując o odbywającym się wewnątrz spotkaniu bądź wernisażu czy warsztatach dla dzieci.

3. KOMUNIKACJA

Komunikacja samochodowa w obrębie tego obszaru została zredukowana. Transport awaryjny możliwy jest w każdej z projektowanych stref, jednakże zdecydowaliśmy się na ograniczenie ruchu tranzytowego w okolicy skrzyżowania Alei Przyjaźni z Aleją Róż oraz zasugerowaliśmy modyfikację trasy transportu miejskiego. Dotyczy to dwóch lokalizacji, Alei Róż przy Parku Ratuszowym – gdzie tworzymy pieszy pasaż miejski połączony z parkiem oraz w obrębie tzw. Placu Centralnego, gdzie modyfikujemy ten układ proponując rozwiązanie bardziej czytelne i bardziej ekonomiczne – powiązane ze zgrupowaniem przystanków w formie mini terminalu komunikacyjnego i utworzeniem systemu park&ride z parkingiem podziemnym dla mieszkańców i użytkowników z zewnątrz.

4. CENTRUM B I C

Wnętrza Centrów B i C zaprojektowaliśmy z myślą o jej użytkownikach – mieszkańcach i osobach korzystających z usług, poradni, przedszkoli tam się znajdujących. Wnętrza te wyposażyliśmy w ogródki dla mieszkańców z bezpośrednim dostępem z budynków - dążąc tym samym do rozwiązania przekształcającego tę przestrzeń w ogród, w którym mogą odpoczywać jego użytkownicy. Obszary te wyposażyliśmy w modułowe meble, wykonane z komponentów używanych do budowy pawilonów, stąd też możliwa jest ich dowolna konfiguracja. Komunikacja awaryjna zapewniona jest wzdłuż kwater, projektowane parkingi dla mieszkańców dostępne są od strony Alei Przyjaźni, Solidarności i Al. Gen. Władysława Andersa.

Ustosunkowując się do wytycznych konserwatorskich postanowiliśmy w naszej koncepcji uwzględnić renowację elewacji istniejących pierzei objętych ochroną konserwatorską. Działanie to pozwoli na uwydatnienie ich unikatowego charakteru bez naruszania ich struktury.

5. POSUMOWANIE

Reasumując, w zastosowanym procesie projektowym skupiliśmy się na wydobyciu unikatowych momentów przestrzennych, gdzie odczuwalny jest dialog pomiędzy różnymi czynnikami przestrzennymi. Staraliśmy się aktywizować strefę publiczną dzielnicy subtelными gradientami interwencji przestrzennych oraz dyskretnymi rozwiązaniami funkcjonalnymi dostosowywującymi się do potrzeb mieszkańców.

Analizując potrzeby oraz zadania postawione w regulaminie konkursu odrzuciliśmy standardowe podejście do projektu urbanistycznego jako skończonego dzieła, narzuconej formy architektonicznej które w mniejszym lub większym stopniu może zostać przyjęte przez mieszkańców dzielnicy. Przy projektowaniu przestrzeni najważniejsze są dla nas człowiek, a patrząc szerzej społeczność lokalną.

Nasz projekt jest (symulacją) pozytywnych postaw społecznych, próbą nadania i wzmocnienia cech dodatnich jakie posiada obszar dzisiejszej nowej huty. Staramy się włączyć społeczność lokalną w proces tworzenia przestrzeni publicznej.

KONCEPCJA ARCHITEKTONICZNO - URBANISTYCZNA REWITALIZACJI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W OSI ALEI RÓŻ I PLACU CENTRALNEGO W NOWEJ HUCIE

- edukacja - przedszkola
- edukacja - szkoły
- funkcje handlowe
- biblioteki
- usługi
- przystanki tramwajowe
- przystanki autobusowe
- parkingi, garaże

- założenia kompozycyjne**
- osie
 - lokalizacje pawilonów
 - tereny zielone
 - komunikacja

analiza potrzeb mieszkańców:

diagram przedstawia procentowy udział odpowiedzi z „bardzo lub raczej potrzebne”

OPIS KONCEPCJI

W ramach naszej strategii postanowiliśmy przeanalizować dane przestrzenie, które niejednokrotnie mogłyby być traktowane jako ograniczenia projektowe, traktując je jako potencjalne spektrum możliwości. Pracujemy z obszarem, nie przeciwko niemu, nie traktujemy go jedynie jako zuniformizowaną przestrzeń, z której możemy odejmować atrybuty lub je dodawać. Nowe rozwiązania generowane są za pomocą rejestracji złożoności badanego organizmu miejskiego. Ślad też możemy nasz proces projektowy zaliczyć do zbioru „bottom-up”, gdzie eksplorujemy dane z przestrzeni, które następnie w sposób bezpośredni wykorzystujemy w procesie generowania rozwiązań projektowych. Nie projektujemy formując drobne anekdoty i naginając do nich przestrzeń. Staramy się zbadać przestrzeń i przetłumaczyć ją na język architektury, poszukując narzędzi do jej aktywizacji. Zadaniem priorytetowym naszej strategii było wychylenie potencjałów miejsca oraz wykorzystanie ich do lokalizacji elementów podnoszących jakość użytkowania przestrzeni publicznej dzielnicy. W tym celu skupiliśmy się na technikach pozwalających na wykonanie projektowych wytycznych przestrzennych i analiz komponentów przestrzeni.

- W skład tych narzędzi wchodzi:
- badanie stopnia integracji przestrzeni urbanistycznej/ stopni integracji przestrzeni
 - analiza nawigacji wizualnej/ stopni widoczności w przestrzeni
 - modelowa projekcja ruchu w przestrzeni/ intensywności interakcji w przestrzeni

Kolejnym krokiem w strategii było wyekstrahowanie danych z analiz oraz porównawcze studia pomiędzy interpretacją analiz a konwencjonalnym mapowaniem funkcjonalnego stanu istniejącego w przestrzeni dzielnicy. Etap ten przybliżył nas do konkluzji i pozwolił zweryfikować autentyczność przeprowadzonych przez nas analiz przestrzennych. Wykorzystując uzyskane dane mogliśmy korzystać z parametrycznych algorytmów wygenerować graficzne reprezentacje przestrzeni miejskiej z zapisanymi elementami jej intensyfikacji i widocznym spójnym charakterem. Wygenerowany obraz bierze pod uwagę stopień intensywności integracji przestrzeni oraz intensywność potencjalnych konfliktów wizualnych. Dane te dostarczone są do algorytmu bezpośrednio z programów analizujących. Obraz ten w połączeniu z analizą funkcjonalną kontekstu dzielnicy pozwolił nam na podjęcie dalszych decyzji lokalizacyjnych dla projektowanych przez nas pawilonów, elementów małej architektury, lokalizacji usług i przestrzeni aktywizujących dzielnicę. Ich lokalizacja była ściśle związana z właściwościami przestrzeni i potencjalnymi obszarami o wysokim stopniu integracji wizualnej oraz o intensywnym natężeniu komunikacyjnym. Dodajmy, że wszystkie wykorzystane przez nas analizy przestrzenne zostały wykonane z priorytetem dla ruchu pieszego.

2. ROZWIĄZANIA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNE

Wzrost gęstości zabudowy osowego wyprzedził obszar, w obrębie którego zlokalizowaliśmy system platform „plug-in” – tzw. event point. W ramach tych obszarów mieszkańcy wspólnie z osobami działającymi w organizacjach edukacyjnych, kulturalnych i administracyjnych w dzielnicy mogą lokalizować swoje pawilony. D funkcji i formie tych elementów mogą decydować wspólnie, ruch ten pozwoli im na aktywne uczestniczenie w kreacji życia w przestrzeni miasta i pozwoli na swobodniejsze korzystanie z ich możliwości. Wągnięcie społeczności lokalnych w proces tworzenia przestrzeni miejskich ma na celu zmianę obecnego pojęcia do niej – zwiększenie poczucia przynależności i tożsamości z obszarem, w którym mieszkamy. Dodatkowym atutem tego rozwiązania jest stały rozwój i przeobrażanie się miejsc publicznych. Nie chcemy wprowadzać sztywnych, z góry narzuconych rozwiązań funkcjonalnych, gdyż uważamy że dzisiaj zmieniają się one bardziej dynamicznie niż kiedykolwiek. Wynika to ze zmian w społeczeństwie, a także technologicznego postępu. Wybrany modułowym pawilonem zainstalowaliśmy funkcję będącą wynikiem studiów przeprowadzonych nad istniejącym stanem funkcjonalnym dzielnicy oraz analizą potrzeb mieszkańców. Konceptację ją nazywamy scenariuszem dla dzielnicy, gdyż dopuszczamy zmianę jej konfiguracji i sama technologia budowy pawilonów sponсорuje taką taktykę. Forma pawilonów odpowiada współczesnym systemom wyposażenia przestrzeni miejskiej. Innowacyjność proponowanego rozwiązania polega na zastosowaniu systemu modułowego. Zabieg ten pozwoli na łatwy montaż pawilonów w wyposażonych lokalizacjach – platformach wyposażonych w media, szybką zmianę układu funkcjonalnego i wizualnego. Konstrukcja pawilonu opiera się na nowoczesnych modułach zbudowanych na bazie kominki w kształcie prostokąta. Moduły zbudowane są z komponentów polimerowych, odpornych na zmiany warunków atmosferycznych. Każda z kominek modułu wyposażona jest w moduł LED oraz mechanizm obrotowy. Elementy te pozwalają na regulację kolorystyki modułów oraz zmian ich układu, elementy są lekkie i łatwe w montażu. Modułowe komponenty o zmiennej parametrach pozwalają na dostosowanie pawilonów do bieżącej formy, funkcji, pawilonu i konkretnego wydarzenia mającego w nim miejsce. W dowolnym momencie można zmienić ich kolorystykę – np. informując o odbywającym się wewnątrz spotkaniu bądź wernisżu czy warsztatach dla dzieci.

3. KOMUNIKACJA

Komunikacja samochodowa w obrębie tego obszaru została zredukowana. Transport awaryjny możliwy jest w każdej z projektowanych stref, jednakże zdecydowaliśmy się na ograniczenie ruchu transekwidowego w okolicy skrzyżowania Alei Przyjaźni z Aleją Róż oraz zasygnalizowaliśmy modyfikację tras transportu miejskiego. Dotyczy to dwóch lokalizacji, Alei Róż przy Parku Ratuszowym – gdzie tworzymy pasaż miejski połączony z parkiem oraz w obrębie tzw. Placu Centralnego, gdzie modyfikujemy ten układ proponując rozwiązanie bardziej czytelne i bardziej ekonomiczne – powiązane ze zorganizowaniem przystanków w formie mini terminalu komunikacyjnego i utworzeniem systemu park&ride z parkingiem podziemnym dla mieszkańców i użytkowników z zewnątrz.

4. CENTRUM B I C

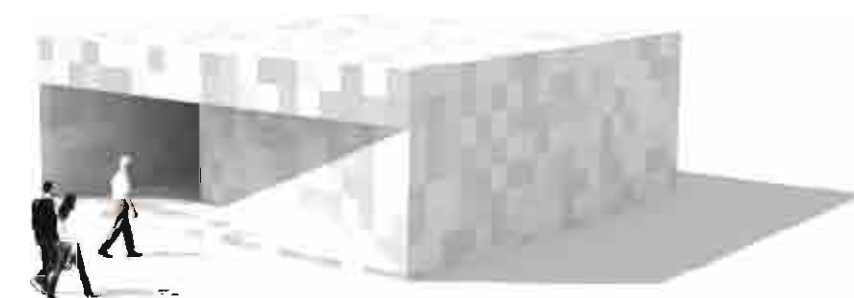
Wnętrza Centrow B i C zaprojektowaliśmy z myślą o jej użytkownikach – mieszkańcach i osobach korzystających z usług, poradni, przedszkoli tam się znajdujących. Wnętrza te wyposażaliśmy w ogólnodostępne miejsca publiczne z bezpośrednim dostępem z budynków – dając tym samym do rozwiązania przekształcającego tę przestrzeń w ogród, w którym mogą odpoczywać jego użytkownicy. Obszary te wyposażamy w modułowe meble, wykonane z komponentów używanych do budowy pawilonów, stąd też możliwa jest ich dowolna konfiguracja. Komunikacja awaryjna zapewniona jest wzdłuż kwater, projektowany parking dla mieszkańców dostępny są od strony Alei Przyjaźni, Solidarności i Al. Gen. Władysława Andersa. Utrzymując się przy wytycznych konserwatorskich postanowiliśmy z naszej koncepcji uwzględnić renowację elewacji istniejących pierzei objętych ochroną konserwatorską. Działanie to pozwoli na wyeksponowanie ich unikatowego charakteru bez naruszania ich struktury.

pawilon modułowy

pawilon modułowy

pawilon modułowy

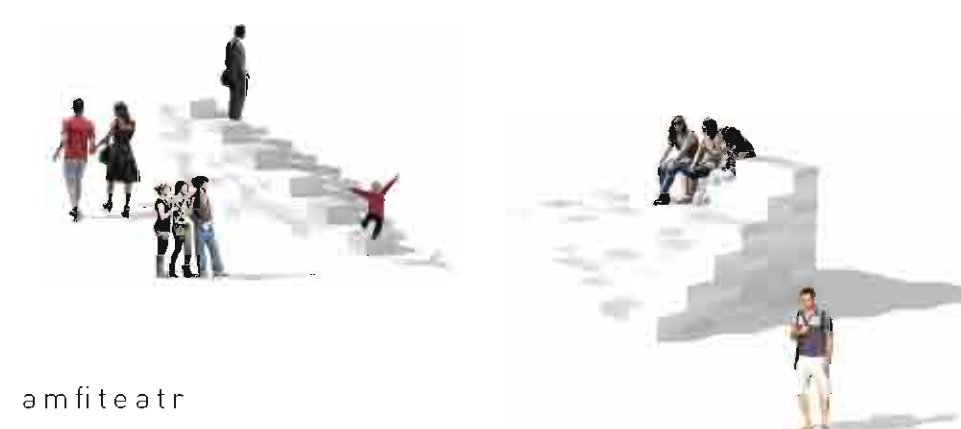
przystanek

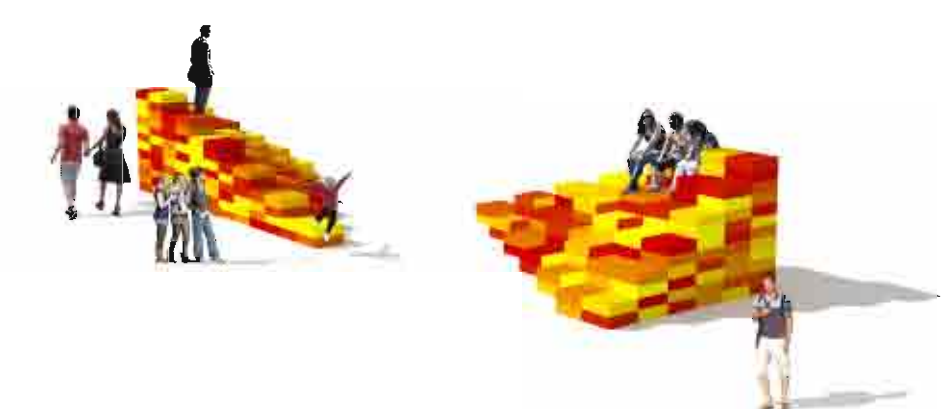
platforma

mała architektura

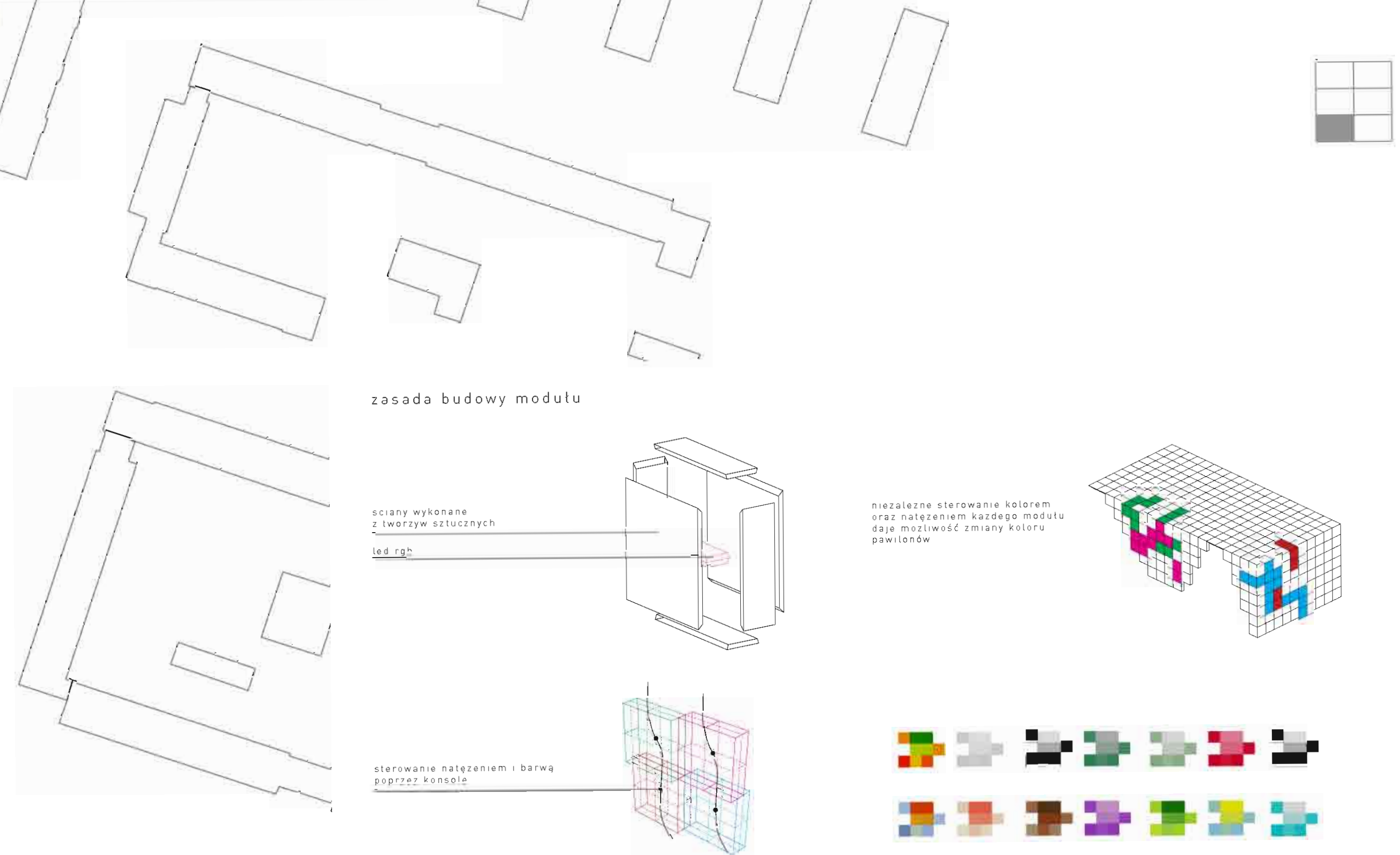
amfiteatr

amfiteatr modułowy

rzut zagospodarowania terenu skala 1:1000

perspektywa - Centrum C

perspektywa - Plac przy Aleji Róż

